

НАРЕДБА

за усвояване на военни изделия и за създаване и поддържане на мощности за военновременна дейност на националното стопанство

Приета с ПМС 344 от 1994 г., обн., ДВ, бр. 9 от 27.01.1995 г., в сила от 27.01.1995 г.

I. Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се определят редът и начинът за усвояване на военни изделия и за създаване и поддържане на мощности за военновременна дейност на националното стопанство, възложени на министерствата, другите ведомства, областните управи, кметовете на населените места и търговските дружества.

Чл. 2. (1) Мощностите за военновременна дейност са предназначени да осигурят военновременните потребности на Въоръжените сили и населението.

(2) Мощности за военновременна дейност са: производствени площи, машини, съоръжения, техническо оборудване, техническа документация, суровини и материали, транспортни, съобщителни и други средства.

II. Усвояване на военновременни изделия, създаване и поддържане на мощности

Чл. 3. (1) Министерският съвет утвърждава задълженията на министерствата, другите ведомства, областните управи, кметовете на населените места и търговските дружества за усвояване на военни изделия и за създаване и поддържане на мощности за военновременна дейност на националното стопанство.

(2) Министърът на отбраната съгласувано със съответните държавни органи изготвя и внася за утвърждаване от Министерския съвет чрез Междуведомствения съвет по въпросите на военнопromишления комплекс и мобилизационната готовност на страната (МВС) предложение за усвояване на военни изделия и за създаване и поддържане на мощности за военновременна дейност. Предложението се съпровожда от икономическа обосновка.

Чл. 4. (1) Търговските дружества усвояват военни изделия за производство във военно време в съответствие с изискванията на действащите държавни стандарти.

(2) При организиране изпълнението на военновременните задачи за производство и ремонт на военни изделия се оформя дело-досие (за всяко изделие). То включва следните документи:

1. препис-извлечение от задачите (договорите);
2. препис от заповедта за постоянна техническа комисия;
3. утвърден план-график за усвояване на изделието;
4. нормативна и техническа документация;
5. разчет за необходимите основни и спомагателни производствени площи;
6. разчет за необходимите машини и съоръжения;
7. разчет за необходимата инструментална екипировка;
8. разчет за необходимите енергийни и други ресурси;
9. разчет за необходимите суровини, материали и комплектуващи изделия;
10. заявки за кооперирано производство;
11. разчет за необходимата работна сила;

12. разчет за необходимия вътрешен транспорт на търговското дружество;
13. схема за разположението на производственото оборудване съгласно технологичния процес;
14. протокол за приемане на усвоеното за производство изделие от комисия на търговското дружество;
15. протокол за приемане на усвоеното за производство изделие от приемна комисия;
16. заповед за зачисляване на производствените мощности като военновременни с приложен към нея списък;
17. ежегодни констативни протоколи;
18. протоколи за приети тренировъчни серии;
19. график за ускорено усвояване на изделието (при необходимост).

Чл. 5. Задачите за усвояване производството (ремонта) на военна продукция се считат за изпълнени след утвърждаване протокола на приемната комисия.

Чл. 6. (1) Техническата документация за усвояване, производство и ремонт на военни изделия се изготвя в необходимия брой копия, предварително (в мирно време) и се осигурява от министерствата и другите ведомства, търговските дружества и за изделия, които се произвеждат по документация, разработена от тях или по лиценз.

(2) Копие от документацията по ал. 1 се изпраща за съхранение в Централната техническа база при Главно управление "Държавен резерв и военновременни запаси".

Чл. 7. Мощности за военновременна дейност се създават в мирно време чрез:

1. използване на изградените мощности;
2. строителство на нови, както и на дублиращи производствени мощности за особено важни за отбраната военни изделия;
3. изграждане на обекти и съоръжения, свързани с оперативната подготовка на територията на страната за отбрана.

Чл. 8. (1) Търговските дружества определят потребностите си от мощности за военновременна дейност в съответствие с възложените им задачи.

(2) Ръководителите на търговските дружества определят със заповед и обявяват списък на мощностите за военновременна дейност. Машините и съоръженията се посочват по видове, марки и инвентарни номера.

(3) Мощностите за военновременна дейност се водят на отчет като дълготрайни активи и за тях не се внасят амортизационни отчисления. Неизползваните мощности се запечатват и се съставя протокол, подписан от органите по отбранително-мобилизационна подготовка в министерствата, другите ведомства, областните управи, кметовете на населените места и търговските дружества.

(4) Търговските дружества определят и създават военновременни запаси от суровини, материали, технологична и инструментална екипировка, комплектуващи изделия и други в съответствие с възложените им военновременни задачи и утвърдените нормативи.

Чл. 9. (1) Мощности за военновременна дейност могат да се използват пълно, частично или да не се използват в мирно време.

(2) Поддържането на използваните в мирно време мощности е за сметка на търговското дружество.

(3) Мощности, които се използват частично или не се използват в мирно време, се поддържат пропорционално или изцяло от държавния бюджет.

Чл. 10. (1) Задълженията на търговските дружества да създават и да поддържат мощности за

военновременна дейност се коригират и уточняват от органа, който ги е възложил.

(2) Търговските дружества ежегодно правят предложения за изменения на възложените им военновременни задачи, произтичащи от въвеждането в действие на нови мощности и от промените в структурата на производството и в предмета на дейност.

Чл. 11. (1) Прехвърляне на мощности от едно дружество в друго се извършва по решение на Министерския съвет.

(2) Предложения за прехвърляне на мощности се правят от Междуведомствения съвет по въпросите на военнопromишления комплекс и мобилизационната готовност на страната.

(3) Фактическото прехвърляне на мощности се осъществява след въвеждане в действие на военновременния план.

(4) За поддържане на прехвърляните мощности отговаря търговското дружество - собственик.

Чл. 12. (1) Ръководителите на търговските дружества, на които са възложени задачи за военновременна дейност, назначават със заповед постоянна техническа комисия, в която задължително се включват военният представител и отговорникът по отбранително-мобилизационна подготовка.

(2) Комисията по ал. 1:

1. организира дейността по усвояване на военни изделия и създаване на мощности за военновременна дейност;

2. организира разработването и актуализирането на техническата документация;

3. организира разработването, изпитването и приемането на опитни образци и пробни серии;

4. осъществява контрол върху състоянието на военновременните мощности;

5. извършва други дейности по отбранително-мобилизационната подготовка, възлагани от ръководителя.

Чл. 13. Търговските дружества ежегодно изготвят отчет за изпълнението на възложените им задачи по усвояването на военни изделия и по създаването и поддържането на мощности за военновременна дейност и за изразходваните за тази цел финансови средства. Отчетите, придружени от констативен протокол - образец № 1, и акт - образец № 2, се представят в съответното министерство (ведомство), в областните управи и в кметствата на населените места в сроковете, определени от Закона за счетоводството .

Чл. 14. (1) Министерствата, ведомствата, областните управи, кметовете на населените места и търговските дружества представят в Министерството на отбраната и в Министерството на финансите обобщен отчет за изпълнението на възложените им задачи по усвояване на военни изделия и по създаване и поддържане на мощности за военновременна дейност на националното стопанство и за изразходваните за тази цел финансови средства.

(2) Отчетът по ал. 1 се изготвя в съответствие със Закона за счетоводството и Закона за статистиката .

(3) Министърът на отбраната ежегодно до 15 април внася в Министерския съвет информация за състоянието на мощностите за военновременна дейност и за усвояваните военни изделия.

Чл. 15. Ръководителите на министерствата и другите ведомства, областните управи, кметовете на населените места и ръководителите на търговските дружества представят в Министерството на отбраната информация относно възможностите за производство на военна продукция във военно време, когато това бъде поискано.

Чл. 16. Министерствата, другите ведомства и областните управи ежегодно до 15 юли изпращат в Министерството на финансите и в Министерството на отбраната разчети за необходимите финансови средства за усвояване на военни изделия и за създаване и поддържане на мощности за военновременна дейност.

III. Контрол по изпълнение на усвояването на военни изделия и по създаването и поддържането на

мощности за военновременна дейност

Чл. 17. Контролът по изпълнение на задълженията за усвояване на военни изделия и за създаване и поддържане на мощности за военновременна дейност се осъществява от:

1. Министерския съвет или от упълномощен от него орган - за министерствата, другите ведомства, областните управи и търговските дружества;
2. министрите и ръководителите на другите ведомства - за подведомствените им търговски дружества;
3. областните управители - за търговски дружества и организации на територията на областта;
4. кметовете на общините - за търговските дружества и организации на територията на общината.

Чл. 18. За резултатите от извършените проверки се съставя протокол.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

Параграф единствен. Контролът по изпълнението на наредбата се възлага на министъра на отбраната.
Образец № 1

Секретно

(след попълване)

УТВЪРЖДАВАМ:

.....

(ръководител на търговското дружество)

МИНИСТЕРСТВО .....

ТЪРГОВСКО ДРУЖЕСТВО.....

КОНСТАТИВЕН ПРОТОКОЛ

(примерен)

за състоянието на мощностите за военновременна дейност

през . . . . г.

Постоянна техническа комисия в състав:

Председател: .....

Членове: .....

извърши проверка на мощностите за военновременна дейност на . . . . .

.....,

(посочват се изделията)

които се създават в съответствие с военновременните задачи, възложени

с .....

В резултат на извършената проверка постоянната техническа комисия констатира следното:

I. По състоянието на документите на военните изделия:

1. Търговското дружество е усвоило производството (ремонта) наследните изделия .....
..... За всички изделия са комплектувани лични досиета с разработените документи по усвояването и организирането на военновременната дейност, изискващи се по наредбата. Същите са актуализирани към .....

2. За поддържане готовност на търговското дружество за военновременна дейност през изтеклата година са проведени контролни серии на ....., които са приети от междуведомствена комисия.

3. Техническата документация е проверена и е пригодна за серийно производство (ремонт) на изделията (или се посочват изделията, за които това не е изпълнено). II. По състоянието на мощностите за военновременна дейност:

1. Необходимите основни и спомагателни сгради са осигурени: от собствените: основни ..... кв.м
спомагателни ..... кв.м от приписаните: основни ..... кв.м спомагателни ..... кв.м

2. Необходимите машини и съоръжения се осигуряват от: търговското дружество .....
... бр. приписани ..... бр. неосигурени ..... бр.

3. Необходимата технологична екипировка за военновременен запас е осигурена. ....

4. Осигуреността с електроенергия, вода, пара и сгъстен въздух е от .....

5. Изделията са осигурени с военновременни запаси в проценти, както

следва .....

(изписват се изделията)

.....

(и % на осигуреност)

Деблокирани и невъзстановени са следните материали: .....,

които са предназначени за .....

6. Изделията ..... не са осигурени със следните кооперации .....

..... III. Изводи:

1. След въвеждане на военновременния план търговското дружество ще предаде на Министерството на отбраната: ... на ... ден ..... бр. ... на ... ден ..... бр. ... на ... ден ..... бр.

2. Търговското дружество няма да произведе следните изделия: ...

.....

Председател на ПТК: .....

Членове: .....

.....

.....

УТВЪРЖДАВАМ:

.....

(ръководител на търговското дружество)

МИНИСТЕРСТВО .....

ТЪРГОВСКО ДРУЖЕСТВО.....

АКТ

(примерен)

за изпълнение на задачата по създаване на мощности

за военновременна дейност на:

.....

.....

.....

Постоянна техническа комисия в състав:

Председател: .....

Членове: .....

.....

извърши проверка на мощностите за военновременна дейност на .....

....., създадени в съответствие с военновременната задача, възложена с .....

.

I. В резултат на извършената проверка постоянната техническа комисия потвърждава наличиостта на:

1. Утвърден протокол на приемна комисия за усвоено производство(ремонт) на.....

2. Комплектувани дела с документи и разчети по усвояване и организиране производството (ремонта) на военни изделия, технологична схема, материално-техническо и ресурсно осигуряване на военновременното им производство.

II. Съгласно разчетите действителното състояние на създадените мощности за военновременна дейност е, както следва:

1. Необходимите основни и спомагателни производствени сгради осигуряват (не осигуряват) възложената производствена програма за работана ..... смени. Недостигът е от: ..... кв.м основни и ..... кв.м спомагателни площи.

2. Комплектуването с производствени машини е следното: .. бр. от собствените; .. бр. са приписани със

заповед на . . . . . от следните търговски дружества: . . . . .
. . . . . бр. са осигурени за доставка до . . . . . бр. не са осигурени.

3. Мощностите са осигурени с електроенергия, вода, пара и сгъстен въздух на . . . . . %.

4. Мощностите са осигурени за . . . . . програма своенновременни запаси, както следва: технологична екипировка . . . . . материали, суровини и комплектовки . . . . . кооперирани възли и детайли . . . . . недостигащите материали, суровини и комплектовки са . . . . . оличества по планови групи). Основни съкооператори са: . . . . .

5. По военновременните разписания от необходимите . . . . . работници и . . . . . АУП са осигурени . . . . ., като от тях обучените за военно производство са . . . . .

III. Като изхожда от наличните и разчетните производствени площи и машини, комисията намира, че задачата за създаване на мощности за военновременна дейност на . . . . . с годишна програма от . . . . . бр. е (не е) изпълнено. Първата серия от . . . . . бр. (указват се количеството и наименованието на изделието) има готовност да се подаде на Министерството на отбраната след . . . . . дни от въвеждането на военновременния план.

Управител: . . . . .

Председател на ПТК: . . . . .

Членове: . . . . .

. . . . .

Забележка. Актът се изготвя:

1. след изтичане на срока, независимо дали са създадени или не мощности за военновременна дейност;
2. след създаване на мощности за военновременна дейност, когато не е бил спазен предвиденият за това срок.